

ARBETSMARKNADSPOLITISKT PROGRAM

Lycksele kommun

Vision

I Lycksele tar vi till vara och utvecklar
medborgarnas kompetens och
arbetsförmåga.

Malin Ackermann
Lennart Melin

Inledning

Ansvar för arbetsmarknadspolitiken vilar i första hand på staten. Kommunernas roll är ett viktigt komplement och berör ett flertal områden som ekonomi, socialtjänst, utbildning och näringsliv. Eftersom statens insatser inte alltid når fram till alla medborgare påverkas kommunerna genom ökade kostnader för försörjningsstöd och svagare tillväxt. För att säkra den ekonomiska och sociala tillväxten krävs att kommunen agerar genom en aktiv arbetsmarknads- och tillväxtpolitik.

I Lycksele kommun och Västerbottens inland finns stora utmaningar inom arbetsmarknadsområdet, inte minst på grund av demografi och befarad kompetensbrist.

Arbetslinjen

Lycksele kommun vill via arbetslinjen understryka arbetets värde genom aktiva åtgärder. Kommunens insatser inom arbetsmarknadspolitiken ska bidra till att få flera i arbete och till en utökning av den anställningsbara arbetskraften. Syftet med politiken är även att förbättra integration samt att fler unga och funktionsnedsatta ökar sin anställningsbarhet.

Lycksele kommun ska inom ramen för sitt ansvar tillgodose behovet av insatser för arbetslösa samt för personer i behov av arbetslivsinriktad rehabilitering och sysselsättning. Insatserna ska ha sin utgångspunkt i att man tar hänsyn till varje persons egna resurser.

Lycksele kommun ska ta till vara möjligheter till insatser och engagemang inom alla sektorer. Detta kommer att vara till nytta för kommunens medborgare och på sikt påverka kommunens tillväxt positivt.

Syftet med det arbetsmarknadspolitiska programmet ska vara att tydliggöra kommunens viljeinriktning när det gäller insatser för att öka anställningsbarheten för och egenförsörjningen hos de personer som tillhör prioriterade grupper, d v s ungdomar, personer med utländsk bakgrund, funktionsnedsatta samt personer som är långtidsberoende av försörjningsstöd.

Syftet är också att öka antalet arbetstillfällen, och därmed minska arbetslösheten i kommunen. I syftet ingår även att belysa alla berörda nämnders ansvar och medverkan inom området samt deras påverkan på arbetsmarknadspolitiken bl a utifrån den lokala samhällsnyttan.

Målsättningen ska vara att uppnå optimal effekt av kommunens insatser och att dessa är i harmoni med såväl den regionala som den nationella tillväxt- och sysselsättningspolitiken.

Inriktning och avgränsning

Det arbetsmarknadspolitiska programmet ska fokusera på såväl individen som tillväxt och arbetstillfällen i kommunen. Programmet avgränsas till de grupper som på kortare eller längre sikt är på väg mot ett arbete. Insatserna ska ske i samarbete med kommunala förvaltningar, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, EU:s strukturfonder, föreningar och ideella organisationer m fl. Programmet ska harmoniera med det regionala tillväxtprogrammet.

Tillgänglighet

En av Lycksele kommuns målsättningar är att vara ledande i tillgänglighetsfrågor. Programmet ska bidra till att tydliggöra tillgänglighet i arbetslivet och sprida insikt om att bl a etiska frågor på sikt kan bli en viktig del i konkurrenskraften.

Jämställdhetsintegrering

Programmet ska genomgående ha ett integrerat jämställdhetsfokus. Insatserna ska underlätta för både män och kvinnor att göra sig synliga och utvecklas samt präglas av ett medvetet förhållningssätt till kön, etnicitet, funktionsnedsättning, kultur- och religionstillhörighet.

KOMMUNAL ARBETSMARKNADSPOLITIK

För att det kommunala engagemanget ska vara tydligt behöver olika områden identifieras utifrån ett arbetsmarknadspolitiskt perspektiv.

Den kommunala arbetsmarknadspolitiken omfattar summan av kommunens insatser inom olika områden, nämndernas delaktighet samt de åtgärder som vidtas för att förebygga och avhjälpa arbetslöshet.

Lycksele kommun ska verka för att arbetslösa ska behandlas lika, oavsett om man får sin försörjning genom en arbetslöshetsförsäkring eller genom ett behovsprövat bidrag. Kommunen ska inte fungera som ett alternativ till Arbetsförmedlingen. Lycksele kommun ska vara tydlig när det vilken inriktning de insatta medlen ska ha för att ge förväntad effekt. De samlade resurserna ska användas, så att de gagnar den enskilde utifrån det ansvar, kompetens och möjligheter kommunen har.

För framtiden är det nödvändigt med ett tvärsektorielt agerande från varje ansvarsområde, både inom kommunen och hos externa aktörer. Samverkan mellan olika myndigheter på lokal, regional och nationell nivå är en förutsättning för att minska kostnaderna och säkra tillväxten.

Hela kommunorganisationen ska vara medveten om att ökade kostnader för kommunen p g a arbetslöshet påverkar alla nämnders verksamhetsutrymme. Varje medborgare som kan klara av sin egen försörjning genom arbete, utbildning eller på annat sätt, minskar inte bara kommunens utgifter inom socialtjänsten utan ger även ökade skatteintäkter och mindre behov av stöd, vård och omsorg även inom andra organisationers/myndigheters ansvarsområden.

Kommunalt ansvar i enlighet med aktuell lagstiftning

Den direkt styrande lagstiftningen för kommunerna inom området arbetsmarknad återfinns framför allt i Kommunallagen, Lagen om arbetslöshetsnämnd och Socialtjänstlagen. Ansvaret för personer med vissa funktionsnedsättningar regleras i LSS och möjligheter för kommunen att ställa vissa villkor vid upphandling i Lagen om offentlig upphandling.

Kommunallagen ger kommunerna utrymme att bestämma vilken verksamhet de vill bedriva inom ramen för sina allmänna befogenheter. Lagen ger kommunen rätt att genomföra åtgärder för att allmänt främja näringslivet men även kommunens rätt att bedriva näringsverksamhet, förutsatt att detta sker utan vinstsyfte.

Lagstiftningen styr i vilken grad kommunen har rätt att utföra kompletterande åtgärder till statens insatser för arbetslösa samt att bedriva sysselsättning för grupper av medborgare som står utanför eller har svårt att ta sig in på den reguljära arbetsmarknaden.

Kommunen har genom **Lagen om arbetslöshetsnämnd** getts en viss allmän kompetens att agera för att förhindra arbetslöshet. Nämnden har till uppgift att främja kommunala åtgärder i syfte att förebygga arbetslöshet och minska dess verkningar. Samarbete ska dessutom ske med myndigheter och enskilda, vilkas verksamhet berör sysselsättningsfrågor.

Kommunens övergripande ansvar

- Lycksele kommun ska vidta eller på annat sätt främja åtgärder för att förebygga arbetslöshet eller minska verkningarna av arbetslöshet.
- Tillväxt och ökad sysselsättning på arbetsmarknaden ska främjas genom kommunens ansvar för socialtjänst, skola och vuxenutbildning i samarbete med andra myndigheter och organisationer.
- Lycksele kommun ska i samarbete med andra aktörer inom olika sektorer aktivt främja lokal och regional anpassning av den nationella sysselsättningspolitiken.

Nämndernas ansvar

- Lycksele kommuns behov av platser för praktik, arbetsrehabilitering, social rehabilitering, arbetsträning samt sysselsättning ska, där så är lämpligt, tillgodoseas för prioriterade grupper inom **all** kommunalt finansierad verksamhet.
- Lycksele kommun ska främja möjligheten att starta och driva verksamheter inom den sociala ekonomin som ett alternativ för personer i behov av arbetsträning, arbetsrehabilitering och sysselsättning enligt Socialtjänstlagen
- Varje nämnd ska inom sitt ansvarsområde sträva efter att spegla mångfalden i det omgivande samhället i såväl sin personalsammansättning som i aktiviteter för personer i behov av insatser.
- Elever ska ges såväl teoretisk som praktisk kunskap om arbetsmarknaden, kombinerat med studie- och yrkesvägledning, för att kunna göra välgrundade val när det gäller fortsatt utbildning eller arbete.

Handlingsplan

Lycksele kommun ska ha öppenhet för den utveckling som sker i omvärlden och förändra prioriteringar och insatser i takt med nationella, regionala och lokala förändringar.

Kommunstyrelsen ska, utifrån sitt ansvar för integration, utbildning, arbetsmarknads- och sysselsättningsinsatser samt det yttersta ansvaret för medborgarnas försörjning, löpande analysera vilka behov som finns.

Styrelsen ska verka för att öka anställningsbarheten hos personer som tillhör kommunens prioriterade grupper samt verka för att verksamheter och företag i kommunen bereder arbete för prioriterade grupper.

Kultur- och utbildningsnämnden ska, utifrån sitt ansvar för förskola, grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildning, tillgodose medborgarnas behov av kunskaper och kompetensutveckling utifrån ett livslångt lärande.

Nämnden ska medverka till att tillgodose arbetslivets och det övriga samhällets krav på kompetens.

Socialnämnden ska, utifrån sitt ansvar för medborgarnas försörjning och sociala situation, verka för att varje enskild så långt som möjligt blir självförsörjande.

Syntes

Här är vi:

- Lycksele kommun har höga kostnader för försörjningsstöd, och alltför många är beroende av försörjningsstöd p g a sjukdom, arbetslöshet eller sociala problem. De flesta arbetslösa finns bland lågutbildade, invandrare, unga och funktionsnedsatta.
- Lycksele ligger centralt i länets inlandsregion och präglas av många mindre arbetsmarknader med få bransch- och yrkesområden. Att vara centralort i inlandet medför möjligheter som är viktiga att ta till vara, utan att det sker på bekostnad av andra inlandskommuners utveckling.
- Näringslivet kommer att få allt svårare att rekrytera efterfrågad kompetens. Nyföretagande, entreprenörskap och goda förutsättningar för redan etablerade företag att växa är avgörande faktorer för god tillväxt. Målet för Lycksele kommuns näringspolitik är att kommunen ska vara en attraktiv etableringsort för företag.

Hit ska vi:

- Lycksele är en kommun som öppnar möjligheter för utbildningar, anställningar och eget företagande och som uppfyller människors behov av arbete, utbildning, praktik eller meningsfull sysselsättning.
- Ungdomar ges möjlighet till arbete och utbildning som gör valet att bo kvar i Lycksele till en självklarhet.
- Arbetslösheten i Lycksele ska inte vara högre än genomsnittet för riket som helhet.
- Arbetslösheten bland utrikes födda ska minska kraftigt.
- Nyföretagandet i Lycksele kommun ska öka.

Så tar vi oss dit:

- Arbetsmarknadspolitiska åtgärder kräver ett bättre samarbete mellan näringsliv, utbildningsanordnare, arbetsförmedling och kommunerna i inlandet.
- Genom att utveckla en integrerad arbetsmarknadsregion i Västerbottens inland, där kommunerna ser varandra som komplement och verkar för tillväxt och en väl fungerande arbetsmarknad. Alla kommuner är unika i sina kvalitéer och möjligheter, och med gemensamma strategier blir vi en starkare part i samarbetet med Region Västerbotten, Arbetsförmedlingen och näringslivet.
- Kommunernas insatser ska vara så flexibla att människors olika behov och utbildning samt arbetsmarknadens behov av arbetskraft tillgodoses och med kvinnors och mäns eget ansvar och förmåga som grund.
- Arbetsmarknadskunskap och entreprenörskap blir obligatoriska inslag i skolan med information till skolor och elever om bl a arbetsmarknadens behov av kompetens.

Mätningar:

- Svensk arbetslöshetsstatistik
- Nyckeltal försörjningsstöd i form av antalet, snittbelopp/hushåll samt bidragstidens längd
- Andelen elever med betyget godkänd (%)
- Andelen godkända på A-, B-, C- respektive D-nivå på SFI (%)
- SKL: statistik för kommunala arbetsmarknadsåtgärder

Slutord:

Lycksele kommun ska konsekvent utarbeta långsiktiga strategier för att på ett medvetet och framåtsyftande sätt arbeta för en effektivare lokal och regional arbetsmarknadspolitik. Syftet ska vara att få fler i arbete och egenförsörjning samt ett effektivare nyttjande av statliga och kommunala resurser.

Lycksele kommun är en tydlig regional aktör med ett särskilt ansvar som centralort i inlandet. Arbetet ska genomföras i samarbete med grannkommunerna - inte på bekostnad av deras egen utveckling.

Lycksele kommun ska med ett tydligt fokus och med tydlig ledning och styrning poängtera den samlade kommunorganisationens gemensamma ansvar för att minimera de negativa konsekvenserna av arbetslöshet och riskerna med kompetens- och arbetskraftsbrist i regionen.